

Izvor: Pexels.com

U slopu faze testiranja projekta INHERIT, uspostavljeno je 10 INHERITURA područja.

Što je INHERITURA područje?

Ova područja karakterizira zaštita okoliša i prirodne baštine, valorizacija prirodnih dobara, pristup “odozdo prema gore” (“bottom up”) i participativni pristup održivom turizmu. INHERITURA području, dodijeljena je oznaka "INHERITURA".

INHERITURA program označavanja, obuhvaća obalna područja 13 europskih zemalja Mediterana te njima pripadajuća mjesta prirodne baštine raznih kategorija. Kako bi bila prihvatljiva za dodjeljivanje INHERITURA oznake, područja navedenih mediteranskih zemalja, trebala bi biti smještena unutar regije NUTS 3 razine. Kandidatna područja moraju obuhvaćati razne vrste lokacija prirodne baštine i biti obalna, odnosno, više od polovice stanovništva mora živjeti na udaljenosti manjoj od 50 km od mora.

Osim toga, INHERITURA područja, trebala bi zadovoljiti niz obveznih i opcionalnih kriterija zaštite okoliša i održivosti koji se mogu klasificirati u četiri kategorije:

- Upravljanje okolišem i mjere zaštite;
- Valorizacija i promotivne aktivnosti;
- Upravljanje i strateško planiranje
- Edukacijske aktivnosti i podizanja svijesti.

Uspostavljena INHERITURA područja

“**Pavlopetri—Elafonisos**”: Region of Peloponnese—Lead Partner (Greece)

“**Kornati National Park**”: Ministry of Tourism and Sport—Republic of Croatia

“**Vivi Romagna Toscana**”: Emilia Romagna Region (Italy)

“**Calblanque, Peña del Águila y Monte del Cenizas**”: Region of Murcia (Spain)

“**Parco Dune Costiere**”: Puglia Region (Italy)

“**Pôle de pleine nature Montagnes du Caroux**”: Departmental Council of Hérault—France

“**Krajski Park Strunjan**”: JPZ Izola (Slovenia)

“**Larnaca Salt Lake**”: Larnaca and Famagusta Districts Development Agency (Cyprus)

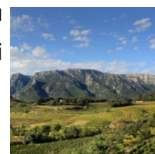
“**Majjistral Nature and History Park**”: Malta Regional Development and Dialogue Foundation (Malta)

“**Mata National Forest**”: Association for Preservation of the Heritage of Mertola (Portugal)

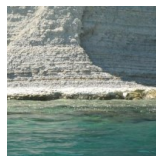
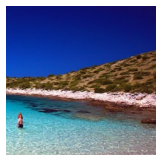

Pavlopetri-Elafonisos: otkrijte jedan od najstarijih potopljenih gradova na svijetu, koji se nalazi nepodredno uz otok Elafonisos.

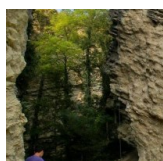
Pôle de pleine nature Montagnes du Caroux: mješavina stjenovitih planina i krajolika od kojih zastaje dah.

Nacionalni park Kornati: unutar površine od oko 217 km² (površina kopna 50 km² i površina mora 167 km²) obuhvaća 89 različitih otoka.

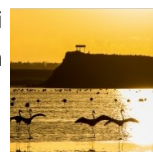

Krajski Park Strunjan: park s pogledom na more, ima litice visoke i do 80 metara, koje su, proglašene rezervatom prirode.

“Vivi Romagna Toscana”: prošireno područje koje uključuje veliku raznolikost prirodne baštine: jezera, rijeke, termalne izvore, špilje, šume, prapovijesna i fosilna nalazišta.

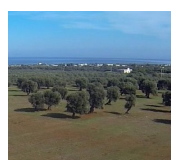
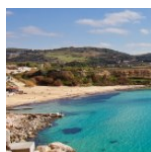
Larnaca Salt Lake: zaštićeno područje prema ciparskom zakonu i Europskoj direktivi o staništima. To je jedno od najvažnijih staništa u Europi za ptice močvarice.

Calblanque, Peña del Águila y Monte del Cenizas: park s pogledom na more, sa zaštićenim prirodnim plažama i malim uvalama visoke krajobrazne vrijednosti, slanim vodama, šumama i s raznim biljnim i životinjskim vrstama.

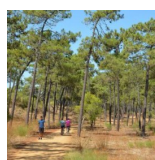

Majjistral Nature and History Park: prvi prirodni nacionalni park na Malti koji posjeduje raznolika staništa kao što su litice, glinene padine, poljoprivredna zemljišta i pješčane plaže.

Parco Dune Costiere: park sa svojim brojnim prirodnim staništima i ekosustavima (pješčane dine, močvare, rijeke, drevni maslinici), teritorij obiluje prirodnim bogatstvima, ali je ujedno i složen za zaštitu.

Mata National Forest: najbolje očuvana nacionalna šuma obale Algarve i stanište kameleona. Šuma se također koristi kao pristup visoko posjećenoj plaži.

- ◆ Sva INHERITURA područja organiziraju čišćenje šuma, plaža i podmorja (ovisno o vrsti prirodne baštine);
- ◆ Gotovo sva područja promiču smanjenje količine smeća nastalog turističkim aktivnostima;
- ◆ Mnoga područja promiču segmentaciju izvora otpada.

- ◆ Mnoga područja promiču odgovorne rekreacijske aktivnosti na moru i/ili kopnu;
- ◆ Nekoliko područja promovira proizvode koji su dizajnirani da traju dulje i mogu se ponovno koristiti;
- ◆ Neka područja promiču smanjenje potrošnje plastike za jednokratnu uporabu.

AKTIVNOSTI INSTITUTA ZA POLJOPRIVREDU I TURIZAM U SKLOPU PROJEKTA INHERIT

Zoniranje šume Sv. Marko

Poučna staza u šumi Sv. Marko namijenjena je svim zainteresiranim posjetiteljima, a posebno djeci i odgajateljima lokalnih obrazovnih institucija koje su pozvane da stazu koriste sa ili bez najave, bez radnog vremena i besplatno. Ukoliko želite koristiti i našu kućicu s obrazovnim materijalima ili Vam treba naša podrška u šumi, slobodno se javite: 052 408304, e-mail: barbara@iptpo.hr.

Šuma Sv. Marko, nalazi se u neposrednoj blizini Instituta za poljoprivredu i turizam. Namijenjena je opuštanju, edukaciji i rekreaciji i slobodnog je pristupa. Tri zone imaju ipak posebnu namjenu, jedna je specijalizirana za edukaciju, druga je posvećena poticanju bioraznolikosti, ima smanjeni antropogeni utjecaj i ograničene aktivnosti, a treća predstavlja nalaz strogo zaštićene gljive te je iz tog razloga pod strožom zaštitom.

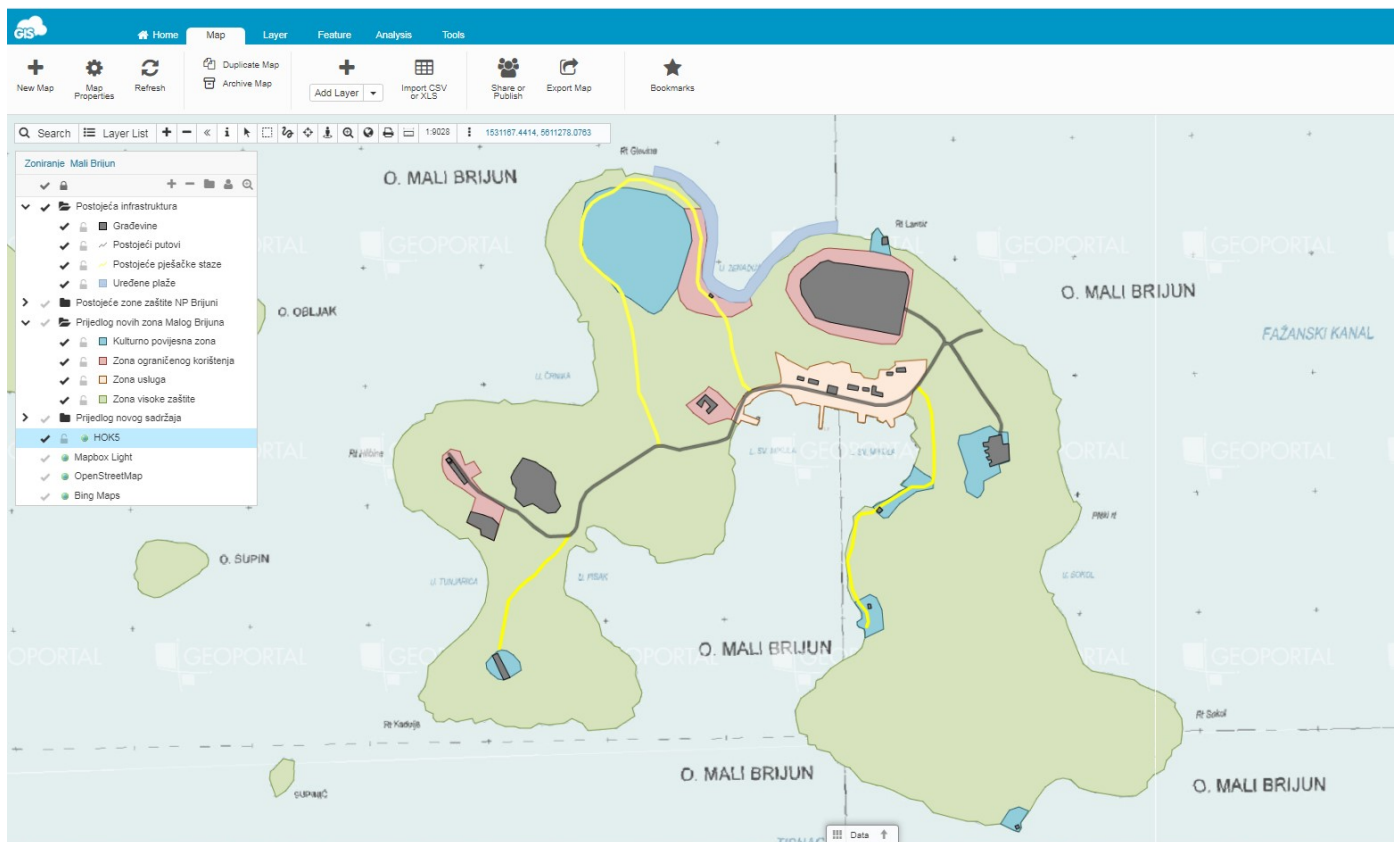

Prijedlog nove zonacije u INHERITURA području

Sukladno postojećem stanju i potrebama transformacije otoka Mali Brijun u INHERITURA područje, dan se prijedlog za izradu novih zona. Cilj izrade novog modela je integrirano upravljanje obalnim područjem i pomorskim dobrom te očuvanje prirodnih resursa.

Nova zonacija dijeli područje Malog Brijuna u četiri osnovne zone:

- **Zona visoke zaštite,**
- **Zona usluga,**
- **Zona ograničenog korištenja,**
- **Kulturno povijesna zona** u kojima se definira način korištenja te dozvoljene i nedozvoljene aktivnosti. Novi prijedlog zonacije zahtjeva promjenu postojećih Zona zaštite iz Plana upravljanja Nacionalnog parka Brijuni (2016.-2025.).

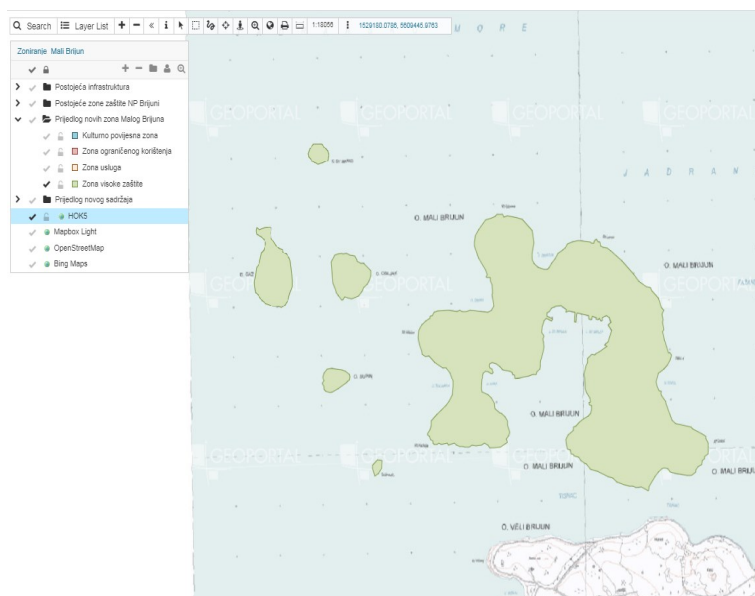

Prijedlog nove zonacije Malog Brijuna u INHERITURA područje

Zona visoke zaštite

Zona uključuje cijelo područje otoka Mali Brijun te otoke Gaz, Sv. Marko, Obljak, Supin i Supinić. Zona visoke zaštite ima za cilj očuvanje prirodnih kopnenih i morskih staništa.

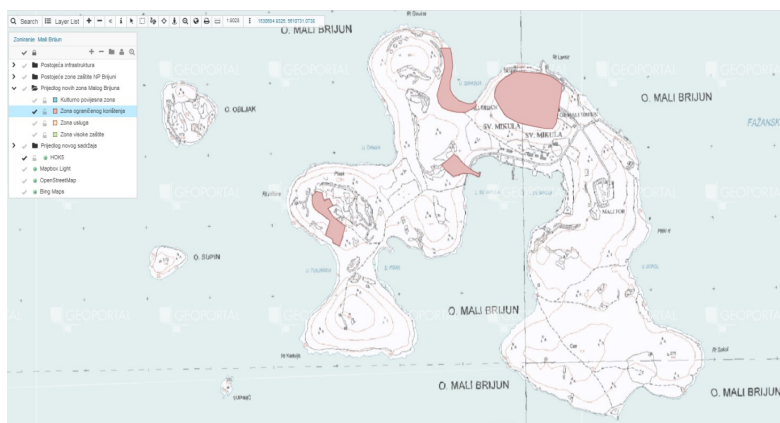
Područje Zone visoke zaštite

Zona ograničenog korištenja

Zona uključuje područje Tvrdave Minor, kompleks Simens, užli pojas u Uvali Zenadija te područje oko kompleksa Pisak. U zoni ograničenog korištenja predviđena je obnova i opremanje kompleksa Simens za potrebe edukacije i znanstvenih istraživanja, monitoringa i škola u prirodi. Zona previđa nastavak korištenja Tvrdave Minor za potrebe kulturnih događanja, predstava, koncerata, izložbi i sl.

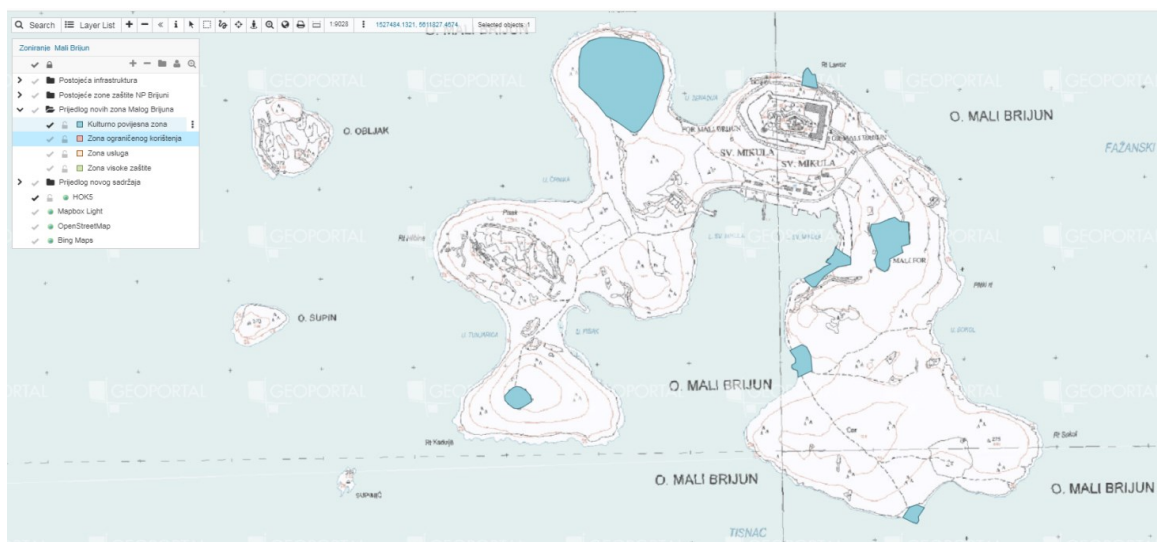
Područje zone ograničenog korištenja

Kulturno-povijesna zona

Zona uključuje područje tvrđave Mali for, područje oko kamenoklesarske kuće i nekadašnje uljare, šire područje poluotoka oko rta Glavina, pješačku edukativnu stazu „Brijunske kamene priče“ te izdvojene objekte nekadašnjih topova. Ovo područje je od velike važnosti za očuvanje povijesno kulturnih vrijednosti Malog Brijuna.

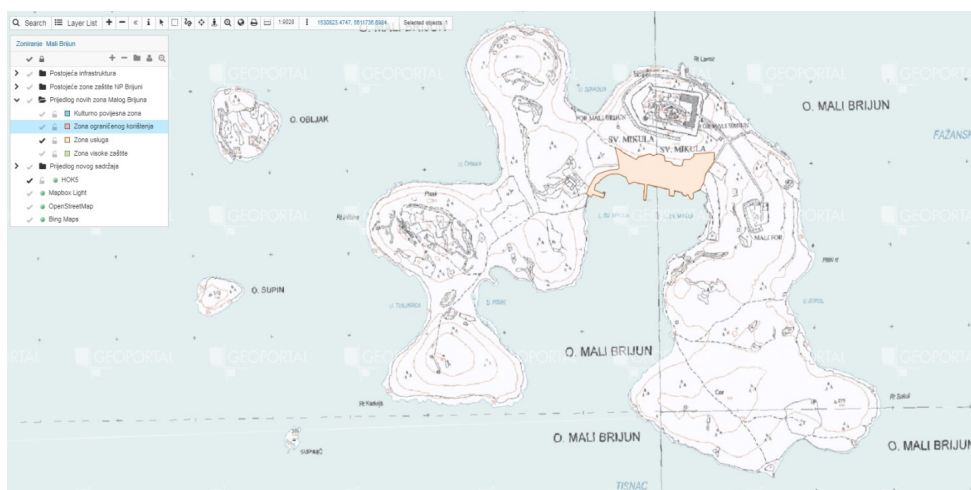
Područje Kulturno povijesne zone

Zona usluga

Zona usluga odnosi se na glavno prihvatno područje u Uvali Sv. Mikula te uže područje oko 7 kućica bivše kasarne. Zona usluga omogućava pružanje svih potrebnih usluga poput smještajnih jedinica, prehrane, recepcije, info punkta te ostalih aktivnosti potrebnih za funkcioniranje prihvata gostiju.

Područje Zone usluga

Prikaz korištenja te dozvoljenih i nedozvoljenih aktivnosti u INHERITURA zonama (Mali Brijun)

✓ dozvoljene aktivnosti

X nedozvoljene aktivnosti

R dozvoljene aktivnosti uz regulaciju

sve aktivnosti koje nisu navedene su regulirane

Aktivnosti	1. Zona visoke zaštite	2. Kulturno povijesna zona	3. Zona ograničenog korištenja	4. Zona usluga
Istraživanje, monitoring	✓	✓	✓	✓
Edukacije	✓	✓	✓	✓
Ronjenje s maskom	X	✓	✓	X
Sidrenje	X	X	X	✓
Plovidba	X	X	✓	✓
Kupanje	X	✓	✓	X
Ribolov	X	X	X	X
Privazivanje	X	X	✓	✓
Posjećivanje	R	✓	✓	✓
Tradicionalne poljodjelske aktivnosti	X	✓	✓	X
Sport i rekreacija	R	R	R	R
Ugostiteljske usluge	X	✓	X	✓
Škole u prirodi	X	X	✓	X
Smještajne usluge	X	X	X	✓
Recepcija, info punkt	X	X	X	✓
Odvajanje otpada	X	✓	✓	✓
Umjetničke kolonije, predstave, izložbe	X	✓	X	X

Snimanje video sadržaja na otoku Mali Brijun

U ožujku 2021. godine, predstavnici Instituta za poljoprivredu i turizam, dr.sc. Ana Težak Damijanić, dr.sc. Barbara Sladonja, mr.sc. Ninoslav Luk i Marija Pičuljan, zajedno s predstavnicom JU Nacionalnog parka Brijuni, posjetili su otok Mali Brijun na kojem su snimili video sadržaje u sklopu radnog paketa 2, projekta INHERIT.

Mali Brijun je testno područje za zonacijske aktivnosti u sklopu aktivnosti A4.3 *Integracija INHERITURA područja u integrirano upravljanje obalnim područjem (ICZM) i pomorsko prostorno planiranje (MSP)*, a serija videa, prikazala je ljepote i posebnosti ovog otoka. Snimljeni video sadržaji, povezani su s novom zonacijom koja je predložena u sklopu projekta INHERIT a obuhvaća četiri zone (Zona visoke zaštite, Zona usluga, Zona stroge zaštite, Kulturna i povijesna zona) te ostalim specifičnostima ovog otoka (prirodna i kulturna baština).

Prirodna i kulturna baština otoka Mali Brijun

Održani stručni seminari na Brijunima u sklopu projekta INHERIT

Institut za poljoprivredu i turizam (IPTPO) u suradnji s Ministarstvom turizma i sporta (MINTS) u sklopu programa transnacionalne suradnje Interreg MEDITERAN 2014.-2020., u okviru projekta Održive turističke strategije za očuvanje i valorizaciju prirodne baštine mediteranske obale i priobalja (INHERIT), organizirali su konferenciju u trajanju od dva dana, a bila je podijeljena na tri stručna seminara.

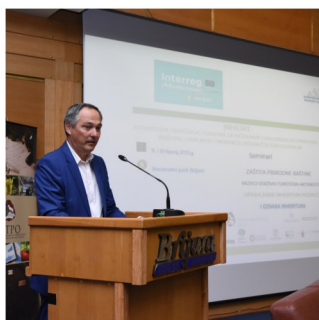
Konferencija je održana 9. i 10. lipnja 2021. u Nacionalnom parku Brijuni, u hotelu Istra, na temu zaštite prirodne baštine, održivih turističkih aktivnosti, upravljanje INHERITURA područjem i oznaka INHERITURA, panel rasprava i sastanci u organizaciji Ministarstva turizma i sporta i Instituta za poljoprivredu i turizam te uz goste i dionike iz Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i druge.

Edukacijski seminari bili su namijenjeni predstavnicima tijela javne vlasti, menadžerima u turizmu i ostalim zainteresiranim dionicima u turizmu. Održala su se tri seminara pod sljedećim temama:

"Jačanje kapaciteta javnih i privatnih turističkih subjekata o upravljanju INHERITURA područjima",

"Jačanje kapaciteta turističkih gospodarskih subjekata i državnih službenika o zaštiti prirodne baštine" te

"Jačanje kapaciteta za menadžere turističke industrije o razvoju održivih turističkih aktivnosti".

Konferencija je otvorena pozdravnim govorima ravnatelja Instituta za poljoprivredu i turizam (IPTPO), direktora Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te video pozivom ministrice Ministarstva turizma i sporta (MINTS). Po završetku svečanog otvaranja uslijedila je panel rasprava na temu prirodne baštine i vizije održivog razvoja turizma do 2030. godine. Voditeljica projekta od strane MINTS-a te voditeljica projekta od strane IPTPO-a održale su kratku uvodnu prezentaciju kojom su predstavile projekt INHERIT „Održive turističke strategije za očuvanje i valorizaciju obalnog i morskog područja Sredozemlja.“ Cilj projekta INHERIT je očuvanje i valorizacija obalne i priobalne baštine Mediteranskog područja (turističkih destinacija). Projekt će testirati i primijeniti novi pristup prilagođen specifičnostima navedenog područja, koji štiti prirodnu baštinu od štetnih intenzivnih turističkih tokova. Provedba projekta, temelji se na implementaciji "bottom-up" zaštite (INHERIT pristup zaštite) oslonjene na samoregulaciju i praćenje aktivnosti lokalnog stanovništva i ostalih dionika u turizmu, s ciljem promišljenog ublažavanja sezonalnosti i rasterećenja kapaciteta nosivosti destinacija.

Seminar 1: Jačanje kapaciteta javnih i privatnih turističkih subjekata o upravljanju INHERITURA područjima obuhvatio je teme od upravljanja INHERITURA područjem i oznake INHERITURA preko ulaganja u zaštićena prirodna područja Republike Hrvatske (poveznica održivi turizam), sve do mapiranja podvodnog svijeta autonomnim robotima – prezentacija rezultata projekta BLUEMED, programa Interreg Mediteran.

Seminar 2: Jačanje kapaciteta turističkih gospodarskih subjekata i državnih službenika o zaštiti prirodne baštine obuhvatio je teme od procjene antropogenog utjecaja na morski okoliš (NP Brijuni i NP Kornati) preko zaštite prirodne baštine te su obrađeni primjeri dobre prakse:

Zoniranje otoka Mali Brijun i

Očuvanje i poboljšanje bioraznolikosti šume Sv. Marko u Poreču.

Seminar 3: Jačanje kapaciteta za menadžere turističke industrije o razvoju održivih turističkih aktivnosti, u organizaciji Instituta za poljoprivredu i turizam, obuhvatio je sljedeća izlaganja:

Model „Zelena plaža“ kao primjer održivog upravljanja plažama,

Umjetne plaže i promjene obale: Dobra praksa za promjene obale,

Tehnologija i razvoj održivih turističkih aktivnosti – primjer NP Kornati i NP Brijuni,

Ekološko certificiranje u turizmu RH,

Radionica: „Bottom up“ pristup u turizmu te

Inovativni alati u planiranju održivog razvoja turističke destinacije – projekt WINTERMED

Dodjela INHERITURA oznake Nacionalnom parku Kornati

U Republici Hrvatskoj dodijeljena je i prva INHERITURA oznaka INHERITURA području - Nacionalnom parku Kornati, pilot području Ministarstva turizma i sporta. „INHERITURA“ područja: uspostava MED INHERITURA područja koja predstavljaju područja u kojima ljudske djelatnosti koegzistiraju s prirodnom baštinom, te razvoj održivih turističkih aktivnosti i odgovornog razvoja (aktivnosti) i osigurati odgovoran razvoj, uz dodjelu odgovarajuće oznake (INHERITURA oznaka) kako bi se osigurala vidljivost i funkcija kao pečat održivosti turizma.

Poučna staza šume Sv. Marko u Tjednu botaničkih vrtova

Nacionalna manifestacija 10. Tjedan botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirki koju u Poreču organizira Institut za poljoprivredu i turizam provodi se svake godine u cijeloj Hrvatskoj pod pokroviteljstvom Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva poljoprivrede i Državnog zavoda za zaštitu prirode. Polaznici radionica su djeca osnovnih i srednjih škola.

Ove godine Tjedan se održao od 24. do 28.5.2021. i dio aktivnosti održao se na poučnoj stazi šume Sv. Marko koju smo uredili u sklopu Inherit projekta. Program ovogodišnjeg Tjedna bio je posvećen djeci u šumi, a obilježen je uz učenje i kreativne igre na otvorenome.

Održane su radionice: Šumski lov na blago, Šumske igre i Foldscope radionica. U sklopu radionice Šumski lov na blago učenici su imali potragu za prirodnim blagom (raznim oblicima listova, cvijeća i biljnih vrsta) koje su putem morali prepoznavati. Učenici su pritom naučili kako izgledaju najčešće mediteranske biljne vrste, čemu služi Hotel za kukce, čemu služe češeri i zašto cvijeće miriši. Radionica Šumske igre obuhvaćala je pronalaženje tragova velikih šumskih zvijeri, meditacije u šumi i izradu šumskih razglednica. Kroz igru, učenici su naučili osnovne životne navike velikih zvijeri: risa, medvjeda i vuka, te su ponoviti važnost očuvanja prirode i okoliša. Foldscope radionica se sastojala od izrade vlastitog papirnato mikroskopa Foldscope, nakon čega su učenici izradili preparate koje su mogli pogledati pod povećanjem.

U radionicama je ukupno sudjelovalo 65 djece prvih razreda osnovne škole, 25 djece četvrtog razreda te 15 učenika sedmog razreda osnovne škole Poreč.

Primili ste ovaj e-mail jer ste prijavljeni na Newsletter listu Instituta za poljoprivredu i turizam (IPTPO) za praćenje projekta INHERIT.

Ukoliko ne želite i dalje primati Newslettere, molimo da se odjavite s Newsletter liste slanjem sadržaja s razlogom odjave na e-mail: inherit@iptpo.hr.

inherit.interreg-med.eu

Projekt sufinancira Europski fond za regionalni razvoj